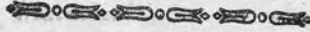

SOLCULUK - TOPLUMCULUK

Kula Kulluk Yetsin Artık

— Basıldığı yer DAĞYELİ MATBAASI —
Mayıs / 1966 Kırıkhan

Toplumcu düşünüşün temel ilkeleri

Bütün vatandaşlarımız kanun karşısında eşit midir? Evet

Bütün vatandaşlarımız bütün hak ve hürriyetlerden aynı derecede faydalanma hakkına sahip midir? Evet.

Bütün vatandaşlarımız milyoner, banker, fabrikatör, büyük toprak sahibi, mühendis, doktor, profesör ve benzeri olmak hak ve hürriyetine yine aynı derecede sahip midir? Evet.

Böyle olduğu halde vatandaşlarımızın yarısından fazlası okur yazar bile değildir. Memleketimizde gizli, açık milyonlarca okur vardır. Evli barklı, çoluk çocuk sahibi koskocaman bir adam bir fabrikada 7-8 lira gündelikle çalışmakta ve kadınlar çapa sallarken doğurmaktadır.

Niçin?

Çünkü fakir vatandaşlarımız için bir hürriyete sahip olmak, o hürriyeti kullanmağa yetmemektedir. Çünkü bir hürriyet (o hürriyete bütün vatandaşlarımız sahip olsalar bile) ancak o hürriyeti kullanma gücüne sahip olan zengin vatandaşlarımız için geçerli, fakir vatandaşlarımız için sahtedir.

İşte toplumculuğun temeli bu düşünceye dayanmaktadır. Bu yüzden toplumculuğun ne olduğunu anlamak istiyen vatandaşlarımızın herşeyden önce hürriyetlerin geçerlisile sahtesini birbirinden ayırmayı öğrenmesi gerekmektedir.

Biz de hürriyetlerin geçerlisile sahtesini bir birinden ayırmayı kolaylaştırmak amacile bir iki örnek verelim.

Batı ülkelerinde yaşamış büyük bir düşünürün şöyle bir cümlesi vardır.

(Kanun tam bir eşitlik içinde hem fakirlere, hem zenginlere, köprü altında yatmayı, sokakta dilenmeyi ve ekmek çalmayı yasak etmiştir.)

Cümlenin açık anlamı şudur :

Zengin olsun, fakir olsun bütün vatandaşlar kanun karşısında eşittir. Bir vatandaş köprü altında yatarsa, sokakta dilenirse ve ekmek çalarsa bu suçtur. Kanun bunu yasak etmiştir.

Toplumcu bir açıdan bakılınca cümlenin gerçek anlamı şudur :

Bütün bu yasaklar fakir vatandaşlara karşıdır. Her ne kadar kanun zengin olsun, fakir olsun bütün vatandaşları köprü altında yatmaktan, sokakta dilenmekten ve ekmek çalmaktan menetmişse

de aslında zengin bir vatandaş evsiz barksız bir kimse değildir. Köprü altında yatmaz. Zengin bir vatandaş sefaletе düşmüş bir kimse değildir. Sokakta dilenmez. Ve nihayet zengin bir vatandaş aç kalan bir adam değildir. Ekmek çalmaz.

Görülüyorki kanunların zengin olsun, fakir olsun bütün vatandaşlar için koyduğu bu yasaklar aslında zengin bir vatandaş hiç ilgilendirmemektedir. Halbuki fakir bir vatandaş pek yakından ve şiddetle ilgilendirir. Fakir vatandaş her adımında bu yasaklarla burun buruna gelir. Yasakları ihlal eder ve ceza görür.

Hapishaneler tıklım tıklım fakir vatandaşlarla doludur. Halbuki zengin bir vatandaş hapishaneye gökteki bir kuyruklu yıldız kadar az düşer.

Bundan da anlaşılıyorki kanunların zengin olsun, fakir olsun bütün vatandaşlar için koyduğu bu yasaklar aslında sadece fakir vatandaşlar için geçerli, zengin vatandaşlar içinse geçersiz, yani sahte yasaklardır.

Şimdi hak ve hürriyetlerin de geçerlisiyle sahtesini birbirinden ayırmak amacı ile yine solcu-toplumcu bir açıdan bütün hak ve hürriyetlere topluca bir göz atalım. Bilindiği gibi vatandaşlar yalnız yasaklarda değil, aynı zamanda hak ve hürriyetlerde de kanun karşısında eşittirler. Bu hak ve hürriyetler (çalışma hürriyeti, seyahat hürriyeti, söz hürriyeti, meslek hürriyeti, vicdan hürriyeti, kazanma hürriyeti.) ve benzeri gibi hep bilinen hak ve hürriyetlerdir.

Şimdi biz bu hak ve hürriyetleri de yine aynı açıdan değerlendirecek olursak yine aynen yasaklarda olduğu gibi ve fakat bu defa tam tersine hürriyetlerden sadece zengin vatandaşların faydalanabildiğini, fakir vatandaşlarınsa bu hürriyetlerden hemen hiç faydalanmadığını kolaylıkla görürüz.

Açıklamamıza önce çalışma hürriyetinden başlayalım.

Bilindiği gibi hiç bir kanun bir vatandaş sen çalışacaksın veya çalışmayacaksın diye zorlamaz. Onu çalışıp çalışmamakta serbest bırakmıştır. Dilersen çalış arkadaş der, dilersen çalışma. Hürsün.

Bu bir hürriyet midir?

Yine solcu-toplumcu bir açıdan bakılınca bu hürriyet sadece zengin vatandaşlar için geçerli, fakir vatandaşlar içinse sahte bir hürriyettir.

Çünkü ancak zengin bir vatandaş, yani bir banker, bir fabrika-

tür, büyük topraklara sahip bir vatandaş, büyük sermayeli bir tüccar ve benzerleri çalışmaksızın yaşayabilirler. Onların yaşayabilmeleri için bizzat çalışmalarına kesin bir mecburiyet yoktur. Yani onlar çalışsalar da yaşayabilirler, çalışmasalar da. Zaten çalışsalar bile şahsi emekleri büyük servetleri yanında bir hiçtir.

Halbuki günlük kazancı günlük geçimini zor karşılayan bir vatandaş çalışmaksızın yaşayamaz. Sürünür, perişan olur. O çalışmak zorundadır.

Bir de vatandaşlarımız arasında günlük çalışmasının getireceği üç beş kuruşa şiddetle muhtaç olup ta iş bulamayan vatandaşlar mevcuttur. İşsiz ve bu yüzden aç ve perişan bir adam için bu hürriyetin ne anlam taşıdığını düşünmek gerçekten insanın içini burkuyor. Böyle bir vatandaş için bu hürriyet olsa olsa onun elini kolunu büsbütün bağlayan ve onunla ağır ve insafsızca alay eden bir hüviyet gösterecektir.

Bundan da anlaşılıyor ki çalışıp çalışmamak hürriyeti ancak çalışmadan da yaşayabilecek olan büyük toprak sahipleri, bankerler, fabrikatörler, büyük sermayeli tüccarlar ve benzerleri için geçerli bir hürriyettir. Halbuki günlük kazancı günlük geçimini zor karşılayan bir vatandaş yaşamak için muhakkak çalışmak zorunda olduğundan, yani çalışmaksızın yaşayabilecek güce sahip olmadığından bu hürriyet onun için geçerli değil sahtedir. İşsiz bir vatandaş için bu hürriyetin ne anlam taşıdığını ise yukarıda belirtmeğe çalışmıştık.

Şimdi seyahat hürriyetine de solcu-toplumu bir açıdan kısaca bir göz atalım.

Bilindiği gibi seyahat bilmediğimiz ve görmediğimiz yerleri gezip görmek ve tanımak suretile görgümüzü, kültürümüzü ve insanlara karşı olan sevgimizi arttırmak ve ayrıca dinlenmek için ve bu amaçla yapılan gezilerdir. Böyle olunca ne kırk yamalı yorganını sırtına vurup Çukurovaya pamuğa giden ve ne de belki bir ekme bulurum ümüdüyle köyünden kopup şehirlere akın eden adam seyahat etmiş değildir. Çünkü seyahat güzel şeydir. Müsbet şeydir. Aç bir adamın yollara düşmesi ise hoş ve güzel bir şey değildir.

Eğer cebinizde yirmibeş kuruşunuz yoksa değilki seyahat etmek belediye parkına bile gidemezsiniz. Çünkü yirmibeş kuruşu verip biletinizi almazsanız sizi içeri sokmazlar.

Bu örnekten de anlaşılıyor ki seyahat hürriyeti de zengin vatan-

daşlar için geçerli, fakir vatandaşlar içinse geçersiz, yani sahte bir hürriyettir.

Şimdi diğer hak ve hürriyetlere de yine aynı açıdan topluca bir göz atacak olursak hemen hepsinin fakir vatandaşlarımız için geçerli değil sahte olduğunu ve bütün hak ve hürriyetlerden sadece zengin vatandaşlarımızın faydalanabildiğini kolaylıkla görürüz.

Altmış yaşına geldiği halde hala sırt hamallığı yapan bir adam (Bir doktor veya mühendis olsaydın şimdi ne güzel rahat ederdin.) demekten daha insafsızca bir alay var mıdır?

Aslında bütün bu hürriyetler kötü bir şey midir? Değil, Yukarıda belirttiğimiz gibi asıl kötülük bu hürriyetlerin kendisinde değil fakir vatandaş tarafından kullanılmamasında, yani fakir vatandaşlarımız için geçerli değil sahte oluşundadır.

Bütün bu yazdıklarımızdan da açıkça anlaşılıyor ki bir vatandaşın bir hak ve hürriyete sahip olması, o vatandaşın o hak ve hürriyeti kullanmasına (eğer o vatandaşımız fakir bir kimse ise) yetmemektedir.

Böylece toplumeuluğun dayandığı temel düşünce hakkında az çok bir fikir vermiş oluyoruz.

Ne varki toplumculukla özel sektörcülük veya solculukla sağcılık arasındaki temel ayrılık ta bu düşünce ile birlikte başlar. Çünkü bir sağcıya göre bir vatandaşa hürriyet vermek, o vatandaşın o hürriyeti kullanmasına yeter. Bu iddia bir sağcı için gerçekten de doğrudur. Çünkü bir sağcı, özel sektörü, yan zengin vatandaş temsil eder. Zengin vatandaşsa yukarıda da belirttiğimiz gibi sahip olduğu hak ve hürriyetlerden dilediği şekilde faydalanma gücüne sahip olan vatandaşdır. Ve yine yukarıda belirttikki fakir vatandaş için durum hiç te böyle değildir.

Boyle olduğu halde özel sektörcülüğün veya serbest teşebbüsün temsilcisi olan bir sağcı fakir vatandaşın fakirliğini onun kendi kabahati imiş gibi görür ve göstermeğe çalışır. Ve bilhassa fakir vatandaşın bunun böyle olduğuna inandırmak ister Eşit şartlar altında bile doğmadığını, senin sayacı Sabri ustanın oğlu olarak doğduğunu, kendisinin bilmem kaç bin dönüm arazi sahibi Mustafa ağanın veya fabrikatör bilmem kimin oğlu olarak doğduğunu görmez veya görmemezlikten gelir.

Sen zaten daha doğarke eli kolun bağlı olarak doğmuşsun. Arkanda ne para var, ne mal, ne mülk. Sonra hayat yolunda yürümek gerekir. Kendisi sırtını koskoca bir servete dayadığı için sere-serpe yürür. Ve bunu kendi dirayetine, yaratıcı, kabiliyetine, işbirliğine, zeka-

sına, üstün yaradılışına hamleder ve senide buna inandırmaya çalışır. Sen eli kolu bağlı olduğun için bütün çırpınışlarına rağmen hiçbirşey yapamazsın. O vakit seni tembellikle suçlar iş bilmemezlikle suçlar cahillikle, gözü kapallıkla, akılsızlıkla suçlar. Hem eli kolu bağlı olduğunu görmemezlikten gelir ve hemde seni hakir ve küçük görür.

Kendisine hayat yolunda aynı şartlar altında yürümediğiniz hatırlatıldığı vakit verecek cevabı hazırdır. (Bak der, Ford. Bir kuruşu yoktu. Şimdi milyarderdır.) Ama bu adam üç milyar insanın içinde bir tek kişiymiş. Olsun. O meselenin bu tarafına hiç dokunmaz. Sonra çevreden sana örnekler vermeğe kalkar, (İşte der, hamal Hüseyin Daha on yıl önce hamallık yapıyordu. Şimdi sabun hane sahibidir.) Ve sana yine çevrelerden bir sürü örnek verir. Dikkat edersen bu sayıp sayacağı hiçbir zaman yüzde bir kişiye ulaşmaz. Biz biliyoruzki yüz fakir vatandaşın en az doksan dokuz tanesi bütün çabalarına rağmen yoksulluktan bir türlü kurtulamamaktadır. Apaçık ortada olan gerçek budur. Olsun. O bu doksan dokuz kişiyi görmez ve sana göstermek istemez. Onun gördüğü ve sana göstermek istediği sadece o yüzde bir kişidir. Çünkü o işsizliğin, yoksulluğunun, çifti yedibuçuk liraya ırgatlık yapmanın suçunu bütün gücüyle sana yüklemek ve seni buna inandırmak çabası içindedir.

Ne varki bir sağcının fakirliğinin bütün suçunu yine senin üstüne yüklemek istemesi boşuna değildir. Çünkü o böyle yapmakla (Senin fakirliğin beni ilgilendirmez. Bütün bunları sen kendi elinle saptın. Ben böyle şeye karışmam. Var ne halin varsa gör.) demek istemektedir. Senin kendisinin kazancı ve servetiyle ilgili hiçbir hakkın olamayacağını söylemek istemektedir. Halbuki senin kendisinin kazancı ve servetile ilgili ve kendisinin kazancı ve servetinde üstün bir hakkın vardır. Bu hak senin hayat hakkındır. İnsanca yaşama hakkındır.

İşte bir sağcı fakirliğinin bütün suçunu yine sana yüklemeye çalışarak hem böyle bir hakkının olabileceğini kabul etmez ve hem de böyle bir hakkının olamayacağına seni inandırmak ister. Onun bütün çırpınışlarının, korkularının, insanlık dışı davranışlarının gerçek sebebi budur. Yeterki sen hakkını görme ve sahip olma. Onun bütün istediği bu.

Bir solcuya göre vatandaşın hayat hakkının, İnsanca yaşama hakkının diğer bütün haklardan üstünlüğü şuradan gelmektedir. Küçük bir örnek vererek bu konuda az çok bir fikir vermeye çalışalım.

Bir adam size deseki (Bir vatandaşın aç kalmamak ha

daha üstündür ? Yoksa diğer bir vatandaşın bir milyon ekmeğe sahip olma hakkı mı ?) Ne cevap verirsiniz ? Elbette bir vatandaşın aç kalmamak hakkı daha üstündür diyeceksiniz.

Bir başka adam size deseki (Bir vatandaşın iş bulmak ve insanca yaşamasına yetecek adaletli bir ücret elde etmek hakkı mı daha üstündür ? Yoksa diğer bir vatandaşın günde 500 bin lira kazanma hakkı mı ?) Ne dersiniz ? Elbette bir vatandaşın iş bulmak ve adaletli bir ücret elde etmek hakkı daha üstündür diyeceksiniz.

Şimdi biz size soralım. (Yoksul bir köylü vatandaşın kendi geçimini sağlayacak iki karış toprağa sahip olmak hakkı mı daha üstündür ? Yoksa diğer bir vatandaşın 100 bin dönüm toprağa sahip olma hakkı mı ?) Elbette yoksul bir köylü vatandaşın iki karış toprağa sahip olmak hakkı daha üstündür diyeceksiniz.

Niçin ?

Çünkü bu haklar bir vatandaşın insanca yaşayabilmesi için varolması muhakkak şart olan haklardır. Çünkü bu haklar olmazsa ve yerine getirilmezse bir vatandaş insanca yaşayamaz ve bazı hallerde de hiç yaşayamaz.

İşte bir vatandaşın insanca doğmak, insanca çalışıp insanca yaşama hakkının üstünlüğü buradan gelmektedir. Çünkü bir insanın hayat hakkının söz konusu olduğu yerde başka hiçbir hak söz konusu olamaz.

Bütün bunları böylece belirttikten sonra şimdi de bir solcunun bütün düşüncelerinin dayandığı hareket noktasının ne olduğu üzerinde azıcık duralım.

Yukarıda belirttik ki fakir bir vatandaş için bir hakka sahip olmak, o hakkı kullanmaya yetmemektedir. Böyle olunca fakir bir vatandaş insanca yaşama hakkına sahip olsa bile insanca yaşamış gücüne sahip olmadığından hiçbir zaman insanca yaşayamayacaktır. Halbuki yine yukarıda belirttikki vatandaşın insanca yaşama hakkı onun kaçınılmaz, vazgeçilmez, aksi düşünülmez, kesin ve mutlak hakkıdır.

O halde ne olacak ?

Ne olacağı zaten apaçık ortadadır. Fakir bir vatandaşın insanca yaşayabilmesi için ona muhakkak surette insanca yaşamasına yeterli bir güç vermek gerekecektir.

Peki bu gücü kim verecek ?

Devlet. Çünkü vatandaşa insanca yaşama gücünü vermek devletin vazifesidir. Bu vazife devlete anayassamız tarafından verilmiş-

tir. Anayassamızda da devletin bu yolda neler yapacağı, vazifesini nasıl yerine getireceği açık açık belirtilmiştir. Devlet bu vazifesini yapmamazlık edemez.

Bütün bu yazdıklarımızdan da açıkça anlaşılıyor ki bir solcunun bütün düşüncelerinde hareket noktası vatandaşın insanca yaşama gücüne sahip olmasıdır. Bir solcu, vatandaşın insanca yaşama gücüne sahip olması noktasından hareket ederek bütün olayları ve herşeyi yine vatandaşın insanca yaşama gücüne yararlılığı açısından değerlendirir. Çünkü bir solcuya göre herhangi birşey vatandaşın insanca yaşama gücü arttırıyorsa geçerli ve yararlı, değilse zararlı ve sahtedir.

Zaten anayassamız da fakir fukaradan yana solcu—toplumcu b anayasadır. Anayassamıza göre de vatandaşın insanca yaşama gücüne sahip olması yukarıda da belirttiğimiz gibi onun kaçınılmaz, vazgeçilmez, aksi düşünülmez, kesin ve mutlak hakkıdır.

Şimdi anayassamızın fakir vatandaşa insanca yaşama gücü vermek amacıyla onu nasıl koruduğuna ve devleti bu yolda neler yapmakla vazifelendirdiğine topluca bir göz atalım.

Ana yasamız 52. maddesinde (Devlet halkın gereği gibi beslenmesini ve tarımsal üretimin halkın yararına uygun olarak arttırılmasını sağlamak amaçlarıyla gereken tedbirleri alır.) demektir. Böylece devlet halkın gereği gibi beslenmesini temin etmek için gereken tedbirleri almakla vazifelendirilmiş olmaktadır. Anayassamız 49 maddesinde ise (Devlet yoksul veya dar gelirli ailelerin sağlık şartlarına uygun konut ihtiyaçlarını karşılayıcı tedbirleri alır.) demektir. Böylece de devlet fakir vatandaşa konut yapımında her türlü yardımı ve kolaylığı göstermekle ve onların sağlık şartlarına uygun konut ihtiyaçlarını karşılayıcı tedbirleri almakla vazifelendirilmiş olmaktadır. Anayassamız yine aynı maddede (Devlet herkesin beden ve ruh sağlığı içinde yaşayabilmesini ve tıbbi bakım görmesini sağlamakla ödevlidir.) demektir. Bu madde ile de devlet herkesin bedence ve ruha sıhhatli olmasını ve bu arada gereken bütün sıhhi yardımı görmesini sağlamakla vazifelendirilmiş olmaktadır. Eğitim ve öğrenim için de durum aynıdır. Nitekim anayassamız 50. maddesinde (Halkın eğitim ve öğrenim ihtiyaçlarını karşılamak devletin başta gelen ödevlerindedir.) demektir.

Anayassamız yukarıdaki maddeleriyle vatandaşın beslenmesini, barınmasını, sıhhatli olmasını, okumasını nasıl teminat altına almış ve bunları yerine getirmek vazifesini devlete vermişse vatandaşın iş bulmasını, çalışmasını ve insanca yaşamasına yetecek ailelet-

li bir ücret almasını da teminat altına almış ve bunları yerine getirmek vazifesini de devlete vermiştir.

Anayassamız 42. maddesinde (Çalışma herkesin hakkı ve ödevidir.) demektir. Bilindiği gibi bir vatandaşın çalışma hakkını kullanabilmesi için herşeyden önce bir işi olması gerekir. İşsiz bir vatandaşın çalışma hakkını kullanabilmesine hiç bir şekilde imkan yoktur. Zaten bu yüzden anayassamız yine aynı maddede (Devlet işsizliği önleyici tedbirleri alır.) demektir. Böylece devlet işsiz vatandaşın ve iş isteyen herkese iş temin etmek için gereken tedbirleri almakla vazifelendirilmiş olmaktadır. Anayassamız yine 42. maddesinde aynen (Devlet çalışanların insanca yaşaması ve çalışma hayatının kararlılık içinde gelişmesi için sosyal, iktisadi ve mali tedbirlerle çalışanları korur.) demektir. Böylece devlet çalışanları korumak ve çalışanları korumak için de sosyal, iktisadi ve mali tedbirler almakla vazifelendirilmiş olmaktadır.

Anayassamız 45. maddesinde ise bu konuda yine aynen şöyle demektir. (Devlet çalışanların yaptıkları işe uygun ve onların insanlık haysiyetine yaraşır bir yaşayış seviyesi sağlamalarına elverişli adaletli bir ücret elde etmeleri için gereken tedbirleri alır.) Bu madde ile de devlet ağır işlerde çalışanların daha fazla, hafif işlerde çalışanların daha az ve fakat her iki halde de onların insanca yaşamalarına yeterli adaletli bir ücret elde etmeleri için gereken tedbirleri almakla vazifelendirilmiş olmaktadır. Ayrıca anayassamız 43. maddesinde (Kimse yaşına, gücüne ve cinsiyetine uygun olmayan bir işte çalıştırılmaz. Çocuklar gençler ve kadınlar çalışma şartları bakımından özel olarak korunurlar.) demektir. 44. maddede ise (Her çalışan dinlenme hakkına sahiptir. Ücretle hafta ve bayram tatili ve ücretli yıllık izin hakkı kanunla düzenlenir.) denilmektedir.

İş konusunda buraya kadar yazdıklarımızı da topluca özetliyecek olursak şunları söyleyebiliriz.

Senin insanca yaşama gücüne sahip olabilmen için önce bir işin olacak. Bu iş devamlı ve yarından emin olacak. Bu işten alacağın ücret senin insanca yaşamana yetecek bir seviyede olacak. Ayrıca çocuksan, gençsen veya kadınsan çalışma şartları bakımından özel olarak korunacaksın. Ücretli hafta ve bayram tatilin ve ücretli yıllık izin hakkın olacak. Bütün bunları sana devlet temin edecek. Çünkü senin insanca yaşama gücüne sahip olman anayassanın teminatı altındadır.

Anayassamızda bir de 48. madde vardır. Anayassamız bu maddesinde (Herkes sosyal güvenlik hakkına sahiptir. Bu hakkı sağlamak için sosyal sigortalar ve sosyal yardım teşkilatı kurmak ve kurdukmak devletin ödevidir.) demektir. Böylece sen her zaman, yani herhangi bir sebeple iş bulamaz veya çalışamaz bir duruma düşersen, daha açık bir ifade ile işsizlik, hastalık, kaza, sakatlık, ihtiyarlık ve benzeri hallerde bile senin hiç kimseye muhtaç olmadun insanca

yaşamını temin etmek te devletin vazifesidir. Tabii bu hak yalnız senin değil, aynı zamanda benim, bütün çalışanların, zanaatkarın, küçük esnafın, dar gelirli serbest meslek sahiplerinin, aylıklı ve ücretli küçük memurların, kısaca hepimizin yerine getirilmesi zorunlu olan ve anayasa teminatı altında bulunan vazgeçilmez hakkıdır.

Anayasamızda bir de geçimini topraktan sağlayan ve fakat topraksız veya yeter toprağı bulunmayan çiftçinin de insanca yaşama gücüne sahip olmasını teminat altına alan sosyal haklar vardır. Anayasamız 37. maddesinde (Devlet topraksız olan veya yeter toprağı bulunmayan çiftçiye toprak sağlamak amaçlarıyla gereken tedbirleri alır.) demektir. Böylece devlet yoksul köylü vatandaşa toprak temin etmek için gereken tedbirleri almakla vazifelenirilmiş olmaktadır. Ayrıca devlet çiftçinin işletme araçlarına sahip olmasını kolaylaştırmakla da vazifelenirilmişdir. Nitekin anayasamız 37. maddesinde bu konuda yine aynen (Devlet çiftçinin işletme araçlarına sahip olmasını kolaylaştırır.) demektir. 52. maddesinde ise (Devlet tarım ürünlerini ve tarımla uğraşanların emeğini değerlendirmek için gereken tedbirleri alır.) demektir. Böylece devlet elde edilen mahsulün tüccarın, faizcinin, tefecinin, aracının elinde çar çur edilmesini önlemek, yani mahsulün değer fiyatına satılmasını temin etmekle de vazifelenirilmiş olmaktadır. Anayasamız yine 57. maddesinde devleti ayrıca toprağın verimli olarak işletilmesini gerçekleştirmekle de vazifelenirilmişdir.

Bu konuda yazdıklarımızı da topluca özetliyecek olursak şunları söyleyebiliriz.

Bir kerre hemen bilirtelimki, anayasamızın ön gördüğü toprak reformu rasgele bir toprak dağıtımından ibaret değildir. Bilakis anayasamız yoksul köylü tipini ortadan kaldırmayı hedef tutan bir toprak reformunu bütün genişliğiyle ileri sürmektedir. Zaten yukarıdaki maddelerden de açıkça anlaşılıyor ki devlet topraksız olan veya yeter toprağı bulunmayan çiftçiye önce toprak verecek. Bu toprak çiftçinin geçimini sağlayacak bir genişlikte olacak. Devlet ayrıca çiftçiye işletme araçları verecek. Toprağın verimli olarak işletilmesini gerçekleştirmek için de tohum, gübre, ilaç, sulama makinaları ve benzeri şeyler verecek. Mahsulün değer fiyatına satılmasını temin edecek. Ancak bütün bunları yerine getirmek suretile devlet tarımla uğraşanların emeğini değerlendirmiş olacaktır.

Yukarıda açıklamağa çalıştığımız sosyal haklar şüphesiz hepimizi teker teker ilgilendiren sosyal haklardır. Anayasamızda bir de toplu olarak hepimizi ilgilendiren sosyal haklar vardır. Bunlar da kamulaştırma ve devletleştirme ile ilgili sosyal haklardır.

Anayasamız 39. maddesinde (Kamu niteliği taşıyan özel teşebbüsler, kamu yararının gerektirdiği hallerde gerçek karşılığı kanunda gösterilen şekilde ödenmek şartile devletleştirilebilir.) demekte-

dir. Böylece kamu yararının gerektirdiği hallerde devletleştirme bir anayasa emri olmaktadır. Zaten anayasamız kamu yararının da üstünde hiç bir hak tanımamaktadır. Nitekin anayasamız 36. maddesinde (Mülkiyet hakkı halkın yararına aykırı olamaz.) demektir. Böylece gerek mülkiyet hakkının ve gerekse özel teşebbüsün hiçbir şekilde halk yararının üstünde tutulamayacağı ve gerekirse özel teşebbüsün halkın yararına olarak devletleştirilebileceği gerçeği de açık ortaya konmuş olmaktadır.

Şimdi bütün bu yazdıklarımızı okuyan bir vatandaşımız (daha önce solculuk ve toplumculukla ilgili hiçbir fikre sahip olmamış olsa bile) bazı politikacıların ve onlara alet olan bazı din adamlarile ocak ve dernekçilerin niçin anayasamızı, anayadaki sosyal haklarımızı ve bilhassa toprak reformunu komünistlikle suçlayarak kötülemek istediklerini az çok anlamış olacaktır.

Yine bütün bu yazdıklarımızı okuyan bir vatandaşımız bu adamların niçin Türkiye İşçi Partisini komünistlikle suçlayarak onu halkımızın gözünden düşürmek istediklerini de anlamış olacaktır.

Çünkü Türkiye İşçi Partisi anayasamızı ve anayasadaki sosyal haklarımızı eksiksiz ve tastamam uyguluyacak vasıfta olan biricik siyasi partidir. Çünkü diğer partilerden farklı olarak Türkiye İşçi Partisine ağaların alınmayışı da bu yüzdendir. Çünkü ağaların menfaatile halkın menfati aynı istikamette değildir.

Sözümüzü bitirmeden önce özel sektöreülüğün temsilcisi olan sağcıların vatandaşlarımızı aldatmak için ötedenberi başarıyle uyguladıkları bir metod üzerinde azıcık duralım.

Bilindiği gibi sağcılar, fakir vatandaşa karşı olan kendi çıkarlarını yine fakir vatandaşa şirin göstermek için genel olarak şu üç kelimenin arkasına sığınırılar. (Hür, hürriyet ve serbest.)

Bir sağcı kalkar (Biz hür demokrasiden yanayız. Hür teşebbüsten, serbest teşebbüsten yanayız. Biz devlet müdahalesi istemiyoruz. Biz hürriyet içinde hızlı kalkınma istiyoruz.) der. Hürriyetin geçerlisile sahtesini birbirinden ayırmayı bilen bir vatandaş için bunun manası (Ben Amık Ovasında beş liraya, Urfa ve Maraş Ova'larında çifti yedibuçuk liraya ırgat çalıştırırken devlet karışmasın.) demekdir.

Ama bir sağcı bunu böyle söylemez, yukarıdaki şekilde söyler. Bir başka sağcı kalkar (Biz vatandaşa en geniş şekilde kazanma hürriyeti vereceğiz. Hür teşebbüsü, serbest teşebbüsü destekliyeceğiz. Biz hürriyet içinde özel sektöre öncelik tanıyacağız.) der. yine hürriyetin geçerlisile sahtesini birbirinden ayırmayı bilen bir vatandaş (Bu sağcının vatandaş dediği kim acaba? Özel sektör dediği kim?) diye kendi kendine sorar. Bu bir işçi midir? Değil. Küçük köylü müdür? değil. İrgat mıdır? değil. Zanaatkar, küçük esnaf, dar gelirli vatandaş mıdır? Değil. Aylıklı ve ücretli küçük memur mudur? Değil. Bunların hiçbiri bir sağcının vatandaş dediği, özel sektör dediği kimseler olamazlar. çünkü bütün bunlar yukarıda da belirttiğimiz gibi anayasamızdaki sosyal haklar eksiksiz ve tastamam uygulandığı vakit ve ancak o vakit insanca yaşama gücüne sahip olabilecek olsn vatandaşlardır.

O halde kim bu özel sektör ?

Bu özel sektör yine yukarıda belirttiğimiz gibi sahip olduğu hak ve hürriyetlerden dilediği şekilde faydalanma gücüne sahip olan zengin vatandaşdır.

İşte bu yüzden bir sağcı (Biz vatandaşın serbest teşebbüsünü destekliyeceğiz. Biz hürriyet içinde özel sektöre öncelik tanıyacağız.) derken aslında (Ben zengin vatandaşın daha kolaylıkla daha da zengin olmasını kolaylaştırmak istiyorum.) demektedir. Ama daha öncede belirttiğimiz gibi bir sağcı bunu bu şekilde söylemez, yukarıdaki şekilde söyler.

Eğer bir vatandaş hürriyetlerin geçerlisiyle sahtesini birbirinden ayırmayı bilmiyorsa o vatandaş ister istemez (Hür teşebbüs, serbest teşebbüs) denilen şeylerin ne olduğunu bilmeden bu sözlerdeki (Hür ve serbest) kelimelerine takılacak ve bunların kendisi için iyi birşey olduğu zehabına kapılarak kolayca aldatılacaktır.

Bu yüzden vatandaşlarımızın bu parlak kelimelerin arkasına gizlenen şeylerin ne olduğunu iyice anlamaları ve hürriyetlerin geçerlisiyle sahtesini birbirinden ayırmağa bütün güçleriyle dikkat etmeleri gerekmektedir.

Sözümüzü bitirirken bir kerre daha tekrar edelim.

Bütün vatandaşlarımız milyoner, banker, fabrikatör, büyük toprak sahibi, mühendis, doktor, profesör ve benzeri olmak hak ve hürriyetine aynı derecede sahip oldukları halde vatandaşlarımızın yarısından fazlası okur—yazar bile değildir. Yüz fakir vatandaşımızın en az dokuz dokuz tanesi bütün çabalarına rağmen yoksulluktan bir türlü kurtulamamaktadır. Yine bütün vatandaşlarımız kazanma hürriyetine aynı derecede sahip oldukları halde resmi kayıtlara göre en az kazanan vatandaşlarımızla en çok kazanan vatandaşlarımız arasında sadece tarım bölümünde tam yirmi iki bin misli fark vardır. Bu farkın sanayi bölümünde belki otuz bin mislinden de fazla olduğu tahmin edilmektedir.

Hiç bir vatandaş işsiz kalıp sürünmeyi arzu ettiği için işsiz değildir. hiçbir vatandaş daha çok kazanmayı istemediği için Urfa ve Maraş ovalarında çifti yedibuçuk liraya ırgatlık etmiş değildir. Hiçbir kadin açık havada doğurmak hoşuna gittiği için çapa sallarken doğurmuş değildir. Bütün bu vatandaşlarımız başka türlü yaşamak gücüne sahip olmadıkları için böyle yapmak zorunda kalmışlardır.

Belki sen hala diyeceksinki (Mademki anayasamız bize insanca yaşamamıza yeterli önemli haklar tanımış, bu sosyal haklar ne diye gerektiği şekilde uygulanmıyor ? Biz ne diye insanca yaşama gücüne sahip olamıyoruz ? Ne diye işsizlik ve sefalet içinde sürünüyoruz?)

Bütün bunları biraz da sen kendin düşünmelisin. Sen kendi elinle kimleri seçip meclise gönderdiğini biliyor musun ?

— 12 —

Türkiye İşçi Partisi

Hatay İl Yönetim Kurulu

Fiati: 25 Kuruş